

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 743/2015-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatý návrh [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Hlinkom, Advokátska kancelária, Námestie slobody 6280/5, Banská Bystrica, na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Ľubietová č. OcZ 9-34/2015 z 24. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Ľubietová č. OcZ 9-34/2015 z 24. júna 2015 z r u š u j e .

2. Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová je p o v i n n é uhradiť [REDACTED] [REDACTED] trovy konania v sume 355,73 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiattri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Stanislava Hlinku, Advokátska kancelária, Námestie slobody 6280/5, Banská Bystrica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 8. júla 2015 doručený návrh [REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Ľubietová (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“ alebo „odporca“) č. OcZ 9-34/2015 z 24. júna 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“). Podľa zistenia ústavného súdu bolo napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva navrhovateľovi doručené 24. júna 2015.

1.1 Ústavný súd na neverejnom zasadnutí 11. novembra 2015 prijal návrh navrhovateľa uznesením sp. zn. II. ÚS 743/2015-12 z 11. novembra 2015 (ďalej len „uznesenie o prijatí“) na ďalšie konanie.

2. Z návrhu a jeho príloh vyplýva, že navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi vo funkcii starostu obce Ľubietová bola napadnutým rozhodnutím obecného zastupiteľstva uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) vo výške 1 699 eur z dôvodu porušenia čl. 7 ods. 1 písm. d) a písm. e) a čl. 7 ods. 2 ústavného zákona tým, že nepodal v ustanovenej lehote oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) a nepriložil potvrdenie o podanom daňovom priznaní.

2.1 Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva neobsahuje okrem citácie čl. 7 ústavného zákona žiadne iné dôvody ani argumenty. Pre úplnosť ústavný súd uvádza celé znenie odôvodnenia napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva:

„Podľa čl. 7 ods. 1, písm. d) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára...“

Podľa čl. 7 ods. 1, písm. e) toho istého zákona, je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa č. 7 ods. 2 tohto istého zákona, verejný funkcionár priloží aj potvrdenie o podanom daňovom priznaní k dani z príjmu fyzických osôb za predchádzajúci kalendárny rok.“

3. Navrhovateľ v úvode svojho návrhu uviedol, že ako starosta zložil sľub 15. decembra 2014, a pretože bol opätovne zvolený za starostu, podľa čl. 7 ods. 3 v spojení s ods. 1 ústavného zákona bol povinný podať písomné oznámenie do 31. marca 2015 za rok 2014, čo aj slovne urobil na Obecnom úrade obce Ľubietová 31. marca 2015.

3.1 Podľa navrhovateľa mandátová komisia (ďalej len „komisia“) je orgánom obecného zastupiteľstva. Navrhovateľ v tejto súvislosti uviedol, že komisia nemá samostatný sekretariát. Predseda komisie a členovia komisie prichádzajú na obecný úrad len v deň zasadania obecného zastupiteľstva. V dôsledku uvedeného je navrhovateľ toho názoru, že postupoval správne, keď oznámenie podal na obecnom úrade, ktorý je podateľňou aj pre komisiu.

3.2 Navrhovateľ ďalej dôvodí, že obecné zastupiteľstvo mu neoznámilo začatie konania a nevyzvalo ho, aby sa vyjadril k začatiu konania. Navrhovateľ je toho názoru, že nemal možnosť sa k veci vyjadriť a zaujať stanovisko, a ani nevie, aké ustanovenia ústavného zákona porušil. Obecné zastupiteľstvo začalo a aj uskutočnilo konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov na zasadaní obecného zastupiteľstva 24. júna 2015, a to podľa navrhovateľa aj bez vyjadrenia komisie. Podľa vyjadrenia navrhovateľa obecné zastupiteľstvo mu neumožnilo vyjadriť sa k začatému konaniu, čo je v rozpore s čl. 9 ods. 4 ústavného zákona a spôsobuje nemožnosť preskúmania napadnutého rozhodnutia.

3.3 Pokračujúc vo svojom návrhu, navrhovateľ uvádza, že obecné zastupiteľstvo nemalo žiadne zistenia, ktoré by nasvedčovali tomu, že navrhovateľ v oznámení uviedol neúplné a nepravdivé údaje (navrhovateľ uvádza, že nemalo ešte stanovisko komisie k jeho oznámeniu, pozn.) alebo že by si nesplnil povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 a 2 ústavného zákona. Navrhovateľ poukazuje na skutočnosť, že v deň schválenia napadnutého rozhodnutia, t. j. 24. júna 2015, komisia prevzala jeho oznámenie na kontrolu. Komisia zasadala 1. júla 2015. Navrhovateľ doplnil, že obecné zastupiteľstvo začalo konanie z vlastnej iniciatívy a začatie konania mu neoznámilo, neurobilo prvý úkon voči nemu. Navrhovateľ zastáva názor, že konanie nebolo začaté 24. júna 2015.

3.4 V ďalšej časti návrhu navrhovateľ popisuje priebeh prijímania napadnutého rozhodnutia. Poslanec obecného zastupiteľstva [REDACTED] sa navrhovateľa opýtal, ako podal oznámenie. Navrhovateľ odpovedal, že oznámenie podal do 31. marca 2015 na Obecnú úradu obce Ľubietová. Následne na to poslanec [REDACTED] na tom istom zasadaní obecného zastupiteľstva predložil obecnému zastupiteľstvu na schválenie napadnuté rozhodnutie, ktoré podľa názoru navrhovateľa mal už pripravené a ktoré napokon obecné zastupiteľstvo aj schválilo, a to i napriek tomu, že navrhovateľ si ako starosta podľa jeho mienky splnil svoju oznamovaciu povinnosť v zmysle čl. 7 ods. 1 a 2 ústavného zákona. Obecné zastupiteľstvo podľa navrhovateľa nepočkalo ani na stanovisko komisie k oznámeniu navrhovateľa, ktorej poslanec obecného zastupiteľstva [REDACTED] odovzdal oznámenie navrhovateľa na účely jeho skontrolovania. Navrhovateľ zakončuje, že následne na to [REDACTED], poslanec obecného zastupiteľstva, odovzdal starostovi napadnuté rozhodnutie.

3.5 Navrhovateľ ďalej poukazuje na to, že obecné zastupiteľstvo žiadnym dôkazom nepreukázalo, že porušil povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona v lehote ustanovenej v tomto článku. Podľa jeho názoru obecné zastupiteľstvo nepreukázalo nesplnenie alebo porušenie povinnosti ustanovenej ústavným zákonom navrhovateľom. Napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva nespĺňa podľa názoru navrhovateľa zákonné náležitosti výroku a jeho odôvodnenia. Navrhovateľ navyše tvrdí, že v napadnutom rozhodnutí za slovami „starosta obce“ obecné zastupiteľstvo neuviedlo osobné údaje

navrhovateľa v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého bydliska, čo je podľa jeho názoru v rozpore s čl. 9 ods. 13 ústavného zákona.

3.6 Podľa navrhovateľa z čl. 7 ústavného zákona vyplýva, že výroková časť napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva je v rozpore s čl. 7 ods. 1 písm. a) až e) a ods. 2 ústavného zákona, je zmätočná a nepreskúmateľná. Obecné zastupiteľstvo podľa slov navrhovateľa vôbec nezaujímal, či si splnil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 písm. a), b) a c) ústavného zákona, ale zaujímali ho iba jeho príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku a majetkové pomery navrhovateľa a jeho manželky. Podľa navrhovateľa odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva bolo zdôvodnené len citáciou ustanovení čl. 7 ods. 1 písm. d) a e) a ods. 2 ústavného zákona. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa obecné zastupiteľstvo podľa názoru navrhovateľa vôbec nevysporiadalo s otázkou, či podal, alebo nepodal oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 písm. a), b) a c) ústavného zákona. Skutkové zistenia obecného zastupiteľstva nie sú v odôvodnení podľa navrhovateľa vôbec konkretizované a nie je ani zrejmé, z akých dôvodov a dôkazov a v akej ich hodnotiacej väzbe bol ustálený skutkový stav veci, z ktorého obecné zastupiteľstvo pri rozhodovaní v danej veci vychádzalo. Obecné zastupiteľstvo v predmetnej veci podľa navrhovateľa nedostatočne zistilo skutkový stav, v dôsledku čoho navrhovateľ zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva je zmätočné a nepreskúmateľné. Vyjadrenie navrhovateľa uvedené v závere napadnutého rozhodnutia bolo podľa tvrdenia navrhovateľa dopísané perom, čo podľa jeho mienky potvrdzuje, že napadnuté rozhodnutie už bolo pripravené pred jeho schválením obecným zastupiteľstvom.

3.7 V závere navrhovateľ upriamil pozornosť na skutočnosť, že komisia na svojom zasadaní 1. júla 2015 otvorila obálku a zistila, že v obálke bolo navrhovateľom priložené ročné zúčtovanie preddavkov na daň a podané oznámenie z 31. marca 2015. Ďalej podľa tvrdenia navrhovateľa komisia zistila, že v obálke nebolo potvrdenie o daňovom priznaní k dani z príjmov fyzických osôb za predchádzajúci kalendárny rok. Komisia podľa navrhovateľa prerušila zasadanie z dôvodu dôkladného preskúmania oznámenia podaného navrhovateľom do 6. júla 2015.

4. S poukazom na uvedenú argumentáciu navrhovateľ ústavnému súdu navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť.

II.

Vyjadrenie odporcu

5. Ústavný súd zaslal obecnému zastupiteľstvu návrh navrhovateľa, ako aj uznesenie o prijatí s možnosťou vyjadriť sa k podanému návrhu. Na výzvy ústavného súdu z 3. decembra 2015 a z 19. januára 2016 sa k podanému návrhu navrhovateľa vyjadrilo obecné zastupiteľstvo prostredníctvom poslancov obecného zastupiteľstva dvoma listami doručenými ústavnému súdu 28. januára 2016.

5.1 V prvom liste obecné zastupiteľstvo argumentuje, že navrhovateľ neodovzdal oznámenie včas a že nič mu nebránilo oznámenie odovzdať v zmysle ústavného zákona.

5.2 Podľa obecného zastupiteľstva nie je pravda, že sa navrhovateľ nemohol k začatiu konania vyjadriť. Ako dôkaz pripojilo zápisnicu zo zasadnutia obecného zastupiteľstva z 24. júna 2015, kde podľa obecného zastupiteľstva je na stranách 16 až 18 zdokumentovaný priebeh konania a rokovania zastupiteľstva v chronologickom poradí vrátane vyjadrenia navrhovateľa.

5.3 Obecné zastupiteľstvo ďalej uviedlo, že jeho poslanci sa osobne zaujímali u pracovníčky obecného úradu, ktorá má na starosti aj poštu, či navrhovateľ splnil povinnosť predložiť oznámenie. Podľa vyjadrenia pracovníčky obecného úradu, na ktoré obecné zastupiteľstvo odkazuje, žiadne oznámenie nepreberala, neevidovala ani neukladala do trezoru, ani nič neposielala predsedníčke komisie. Toto tvrdenie dokazuje podľa obecného zastupiteľstva aj neskoršie vyjadrenie predsedníčky komisie [REDACTED] (ďalej aj „predsedníčka“), že obálka s oznámením síce bola opatrená pečiatkou podateľne, ale bez podacieho čísla. Obecné zastupiteľstvo zastáva názor, že tak urobil dodatočne navrhovateľ osobne, pričom predsedníčke komisie ho predložil až 24. júna 2015 na zasadnutí obecného zastupiteľstva.

5.4 Obecné zastupiteľstvo považuje za dostatočný a nevyvrátiteľný dôkaz o porušení ústavného zákona vyjadrenie pracovníčky obecného úradu, osobné vyjadrenie navrhovateľa na zasadnutí obecného zastupiteľstva, ako aj predsedníčky komisie.

5.5 V druhom liste zaslanom predsedníčkou komisie obecného zastupiteľstva na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie starostu obce (ďalej len „komisia obecného zastupiteľstva“; navrhovateľ i obecné zastupiteľstvo vo svojich podaniach uvádzajú nesprávny názov „mandátna komisia“, pozn.) [REDACTED], zvolenej uznesením obecného zastupiteľstva č. OcZ 1-9/2014, sa predsedníčka vyjadrila, že ponecháva na posúdenie ústavnému súdu, či došlo k porušeniu ústavného zákona zo strany navrhovateľa.

Replika navrhovateľa

6. Ústavný súd zaslal listami z 1. februára 2016 a z 11. februára 2016 navrhovateľovi obe vyjadrenia obecného zastupiteľstva s oznámením o možnosti zaujať stanovisko k vyjadreniam obecného zastupiteľstva.

6.1 Navrhovateľ sa listom doručeným ústavnému súdu 16. februára 2016 vyjadril k stanoviskám obecného zastupiteľstva, pričom vo vyjadrení zopakoval svoje argumenty z návrhu, prezentoval názor, že z vyjadrenia odporcu vyplýva, že niektoré úkony týkajúce sa zistenia skutkového stavu boli vykonané po vydaní napadnutého rozhodnutia, a nie pred jeho vydaním, a vyslovil, že trvá v plnom rozsahu na svojom návrhu. Ústavný súd poznamenáva, že vyjadrenie navrhovateľa nebolo spísané a zaslané prostredníctvom jeho právneho zástupcu, ale navrhovateľom samotným. Právny zástupca listom doručeným ústavnému súdu 22. februára 2016 uviedol, že sa stotožňuje s vyjadrením samotného navrhovateľa, a preto nepodáva žiadne vyjadrenie k stanoviskám odporcu.

III.

7. Podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona proti rozhodnutiu orgánu podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) až d) môže dotknutý verejný funkcionár do 15 dní od doručenia rozhodnutia, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie alebo ktorým bola uložená pokuta, podať návrh na preskúmanie rozhodnutia na ústavný súd. Podanie návrhu má odkladný

účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takého rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

Podľa § 73b ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo s osobitným predpisom, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

IV.

8. Predmetom konania pred ústavným súdom je posúdenie námietok navrhovateľa vznesených proti napadnutému rozhodnutiu obecného zastupiteľstva. Navrhovateľ artikuluje predovšetkým tieto výhrady: (i) tvrdí, že oznámenie podal na obecnom úrade, (ii) dôvodí, že obecné zastupiteľstvo mu neoznámilo začatie konania a nevyzvalo ho, aby sa vyjadril k začatiu konania, (iii) uvádza, že obecné zastupiteľstvo nemalo žiadne zistenia, ktoré by nasvedčovali tomu, že navrhovateľ v oznámení uviedol neúplné a nepravdivé údaje, (iv) namieta, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva nespĺňa zákonné náležitosti výroku a jeho odôvodnenia, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva bolo zdôvodnené len citáciou ustanovení čl. 7 ods. 1 písm. d) a e) a ods. 2 ústavného zákona, skutkové zistenia obecného zastupiteľstva nie sú v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konkretizované, a nie je ani zrejmé, z akých dôvodov a dôkazov a v akej ich hodnotiacej väzbe bol ustálený skutkový stav veci, z ktorého obecné zastupiteľstvo pri rozhodovaní v jeho veci vychádzalo.

9. Zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne

zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona.

9.1 Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním sui generis upraveným ústavným zákonom (konkrétne čl. 9 a nasl. ústavného zákona), v rámci ktorého príslušný orgán verejnej moci (čl. 9 ods. 1 ústavného zákona) v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich im predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona.

9.2 V tomto prípade je bazálnou otázkou, aké princípy ovládajú a vzťahujú sa na konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vedené príslušným orgánom verejnej moci v zmysle ústavného zákona.

9.3 Primárnym (avšak nie výlučným) musí byť zohľadnenie tých ustanovení ústavného zákona, ktoré upravujú samotné konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, a to s cieľom abstrahovať z takto vymedzeného normatívneho textu ústavného zákona spoločný princíp ovládajúci konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, s ohľadom na gramatický a teleologický prístup k interpretácii normatívneho textu.

9.4 Podľa čl. 9 ods. 2 písm. b) ústavného zákona orgán, ktorý uskutočňuje konanie podľa odseku 1 (t. j. aj obecné zastupiteľstvo), začne konanie na základe riadne odôvodneného podnetu(...) Podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona orgán podľa odseku 1 umožní verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie, aby sa vyjadril k podnetu; ak je to potrebné vykoná ďalšie dokazovanie. Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie(...) Podľa čl. 9 ods. 12 ústavného zákona ak sa v konaní nepreukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť(...)

9.5 Z citovaných ustanovení ústavného zákona možno spoľahlivo vyvodiť, že ústavodarca upravením a zdôraznením (v rámci konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov) právnych inštitútov (najmä procesnoprávných), napr.

dokazovanie („ak je to potrebné vykoná ďalšie dokazovanie“), riadne zisťovanie stavu vecí („ak sa v konaní preukázalo“, resp. „ak sa v konaní nepreukázalo“), povinnosť podnecovateľa riadne odôvodniť podnet („na základe riadne odôvodneného podnetu“), zároveň reflektoval princíp uplatňovaný v „štandardných“ procesoch [porov. napr. § 46 a § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov; § 153 ods. 1 a § 157 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“); § 119 ods. 1, § 168 ods. 1 a § 176 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov], aby rozhodnutia orgánov verejnej moci (v tomto prípade obecné zastupiteľstvo) majúcich právomoc rozhodovať v konaní (reglementovaným právom) o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb (v tomto prípade verejných funkcionárov) a právnických osôb boli založené na správnom a v dostatočnom rozsahu zistenom skutkovom stave vecí.

9.6 Sekundárne (avšak nie konečne) je potrebné akcentovať aj ďalšie princípy demokratického právneho štátu formujúce každé konanie, v rámci ktorého orgán verejnej moci rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. Tieto sú uvedené v Ústave Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v čl. 46 a nasl. (právo na súdnu a inú právnu ochranu), v prerokovávanom prípade konkrétne čl. 46 ods. 1 ústavy. V prípade konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov v zmysle ústavného zákona pôjde o princípy spojené s právom na inú právnu ochranu.

9.7 Povinnosť orgánov verejnej moci majúcich právomoc rozhodovať v konaní upravenom všeobecne záväznými právnymi predpismi o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie [a teda zároveň konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia dôkazy, ktoré vykonal, zdroj toho-ktorého dôkazu, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnal s ťažiskovými návrhmi a námietkami účastníkov; detailnosť a obsažnosť odôvodnenia rozhodnutia môže byť v špecifických prípadoch zákonom výslovne zúžená, napríklad vzhľadom na vyhovie

všetkým účastníkom konania alebo vzdanie sa opravného prostriedku všetkými účastníkmi konania a pod. (porov. § 47 ods. 1 druhej vety správneho poriadku; § 157 ods. 3 a 4 OSP)], obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (v prerokúvanom prípade spojené s právom na inú právnu ochranu), sú jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu konajúceho orgánu verejnej moci a ochranou účastníkov konania pred svojvôľou konajúceho orgánu verejnej moci. *Nota bene* ústavný súd uvádza, že spornou z hľadiska práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy je i výnimka z týchto základných znakov ústavne aprobovaného postupu konajúceho orgánu verejnej moci (t. j. z povinnosti orgánov verejnej moci zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci a povinnosti riadne odôvodniť svoje rozhodnutie) výslovne upravená zákonom v prípadoch, kde, preferujúc ochranu verejného záujmu (napr. bezpečnosti štátu a pod.), je dodržiavanie uvedených procesných záruk účastníka konania, resp. dotknutého subjektu (v zmysle riadneho odôvodnenia rozhodnutia alebo správneho a dostatočného zistenia skutkového stavu) bez ohľadu na negatívny vplyv rozhodnutia na právnu pozíciu účastníkov konania týmto zákonom úplne negované [typicky porov. § 120 ods. 2 písm. a) až i) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s ním súvisiace konania o súlade právnych predpisov pred ústavným súdom vedené na základe návrhu verejnej ochrankyne práv pod sp. zn. PL. ÚS 40/2014 a sp. zn. PL. ÚS 5/2014].

10. Aplikujúc už uvedené konklúzie na konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pred obecným zastupiteľstvom v navrhovateľovej veci, ústavný súd konštatuje, že v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí byť bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona).

10.1 Obecné zastupiteľstvo musí preto v takomto konaní vykonať dokazovanie z úradnej povinnosti a na základe vykonaného dokazovania v potrebnom rozsahu konkretizovať, akú povinnosť alebo obmedzenie ustanovenú ústavným zákonom alebo zákonom verejný funkcionár nesplnil alebo porušil. Dôsledkom toho potom je, že verejný funkcionár nie je povinný preukazovať, že splnil alebo neporušil povinnosť alebo

obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo zákonom, ale naopak, skutočnosť, že ostal po začatí konania prípadne nečinný alebo nebol v konaní dostatočne aktívny, nemôže ísť na jeho ťarchu. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov verejného funkcionára nezaťažuje tzv. dôkazné bremeno, na základe ktorého by bol povinný preukazovať alebo vyvracať určité skutočnosti, ktoré majú vplyv na rozhodnutie výboru (porov. I. ÚS 45/2011, IV. ÚS 182/07).

10.2 V odôvodnení rozhodnutia musí obecné zastupiteľstvo uviesť relevantné a dostatočné dôvody, na základe ktorých bolo vydané, a odôvodnenie musí spĺňať požiadavky kladené na kvalitu odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej moci podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Rozsah tejto povinnosti sa však musí posúdiť vo svetle okolností každej veci vrátane námietok uvádzaných dotknutým subjektom (porov. I. ÚS 56/01, I. ÚS 165/02, II. ÚS 410/06, III. ÚS 53/06, IV. ÚS 24/07, IV. ÚS 85/2010).

10.3 Ako už ústavný súd v rekapitulácii prezentoval, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva neobsahuje okrem citácie čl. 7 ústavného zákona žiadne iné dôvody ani argumenty. Celé znenie odôvodnenia napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva je nasledovné:

„Podľa čl. 7 ods. 1, písm. d) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára...

Podľa čl. 7 ods. 1, písm. e) toho istého zákona, je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa č. 7 ods. 2 tohto istého zákona, verejný funkcionár priloží aj potvrdenie o podanom daňovom priznaní k dani z príjmu fyzických osôb za predchádzajúci kalendárny rok.“

10.4 Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva, ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa atribúty riadneho odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej moci a z pohľadu záverov v ňom uvedených je prejavom arbitrárneho prístupu obecného zastupiteľstva k rozhodovaniu navrhovateľovej veci.

10.5 Navrhovateľ mal možnosť sa k začatiu konania proti jeho osobe vyjadriť na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 24. júna 2015, a to ústne, pričom uviedol, že oznámenie podal v lehote predpokladanej ústavným zákonom do podateľne na obecnom úrade. Obecné zastupiteľstvo v napadnutom rozhodnutí však na tieto ťažiskové námietky a návrhy navrhovateľa relevantne neodpovedalo, neuviedlo, ako sa s nimi vysporiadalo, nezdôvodnilo vypočutie/nevypočutie svedkov (zamestnancov obecného úradu alebo poslancov obecného zastupiteľstva), neuviedlo, či lustrovalo evidenciu došlej pošty podateľne obecného úradu a aké skutočnosti zistilo.

10.6 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je možné zistiť, aké iné dôkazy obecné zastupiteľstvo priamo v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vykonalo a z ktorých vychádzalo pri konštatácii nesplnenia povinnosti navrhovateľa v zmysle čl. 7 ods. 1 písm. d) a e) a ods. 2 ústavného zákona. Inak povedané, nie je zrejmé, či obecné zastupiteľstvo v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov zisťovalo (akokoľvek) stav veci a či vykonalo v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov v navrhovateľovej veci dokazovanie.

10.7 Pokiaľ sa obecné zastupiteľstvo vo svojom vyjadrení k návrhu doručenému ústavnému súdu 28. januára 2016 odvoláva na zápisnicu zo zasadnutia obecného zastupiteľstva z 24. júna 2015 a dôkazy, ktoré boli vykonané na uvedenom zasadnutí obecného zastupiteľstva, je potrebné konštatovať, že všetky tieto (inak relevantné) argumenty a skutočnosti mali byť súčasťou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Nestačí totiž pre účely spravodlivého rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejného funkcionára, aby si konajúci orgán verejnej moci sám pre seba

a mlčky urobil závery o určitých počas konania a dokazovania zistených skutočnostiach podporených dôkazmi (pred ním vykonaných a nachádzajúcich sa v spise) bez toho, aby svoje závery v rozhodnutí výslovne artikuloval, resp. s tým, že v rozhodnutí poukáže iba na porušené právne predpisy bez výslovného odôvodnenia, na základe čoho dospel k záveru o porušení týchto právnych predpisov. Naopak, je potrebné, aby orgán verejnej moci v rozhodnutí tieto svoje vedomosti nadobudnuté počas konania a vykonaného dokazovania artikuloval, riadne označil, aké dôkazy vykonal a z ktorých vychádzal, uviedol, ako sa s dôkazmi a s relevantnými námietkami účastníka konania vysporiadal, akú právnu úpravu aplikoval a aké konečné právne relevantné závery vyvodil. Inak povedané, výsledok vnútornej duševnej činnosti príslušnej fyzickej osoby poverenej rozhodovaním v mene orgánu verejnej moci spočívajúci v hodnotení dôkazov a utváraní právneho názoru na zistený skutkový stav musí byť prejavovaný navonok vo forme písomného odôvodnenia rozhodnutia.

10.8 Ústavný súd zároveň vyjadruje znepokojenie aj zo skutočnosti, že konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov proti navrhovateľovi prebehlo v jeden deň v rámci zasadnutia obecného zastupiteľstva. A teda v jeden deň sa konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začalo, v ten istý deň prebehlo dokazovanie, vyjadrenie navrhovateľa na zasadnutí obecného zastupiteľstva a v ten istý deň bolo obecným zastupiteľstvom prijaté napadnuté rozhodnutie. Možno teda hovoriť o podstatnom oklieštení ústavného práva navrhovateľa na obhajobu, resp. materiálne popretie tohto práva.

10.9 Ústavný súd neuzatvára, či tvrdenia navrhovateľa o včasnom splnení si povinnosti v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona boli alebo neboli založené na pravdivom skutkovom základe. S uvedeným sa vysporiadať bolo primárnou úlohou obecného zastupiteľstva s tým, že bolo povinnosťou obecného zastupiteľstva správne a v dostatočnom rozsahu zistiť skutkový stav veci, riadne sa zaoberať námietkami navrhovateľa vznesenými pred obecným zastupiteľstvom a odôvodniť, na základe čoho dospelo k záveru o pravdivosti/neppravdivosti tvrdených skutočnostiach zo strany navrhovateľa (odovzdanie/neodovzdanie včas oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona), a prečo

vypočulo/nevypočulo, resp. považovalo/nepovažovalo (vzhľadom na aké skutočnosti a dôkazy) za účelné vypočuť svedkov a pod.

10.10 Tým, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva nespĺňa z dôvodov už uvedených atribúty riadneho odôvodnenia, ústavný súd ako orgán verejnej moci povolaný až sekundárne zisťovať, či konanie verejného funkcionára bolo/nebolo v rozpore s ústavným zákonom (§ 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde), nemohol suplovať ústavným zákonom uloženú povinnosť obecného zastupiteľstva zisťovať a preukázať, že navrhovateľ nespĺnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom alebo iným zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona).

11. Na základe dôvodov uvedených v bodoch 10 až 10.10 a princípov komunikovaných v bodoch 9 až 9.7 tohto nálezu ústavný súd uzatvára, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva nespĺňa atribúty kladené na kvalitu rozhodnutia orgánu verejnej moci čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

11.1 Ústavný súd nepovažoval vzhľadom na uvedený bod 1 výroku tohto nálezu a jeho odôvodnenie za účelné vyjadrovať sa k ďalším námietkam navrhovateľa.

V.

12. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania navrhovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. Stanislavom Hlinkom (ďalej len „advokát“) v konaní pred ústavným súdom (bod 2 výroku).

12.1 Ústavný súd konštatuje, že predmet sporu pred ústavným súdom nie je možné oceniť peniazmi. Ústavný súd v navrhovateľovej veci viedol jedno konanie na základe jedného návrhu na začatie konania podaného navrhovateľom, a preto pri priznaní úhrady trov právneho zastúpenia vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

12.2 Ústavný súd priznal navrhovateľovi úhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie návrhu).

12.3 Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 1. polroku roka 2014 (§ 1 ods. 3 vyhlášky) priemerná mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky 839 eur (z toho jedna šestina v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 139,83 eur a jedna stotina v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 8,39 eur).

12.4 Ústavný súd priznal úhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v roku 2015 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky v sume 279,66 eur (2 x 139,83 eur) a 2 x režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky, spolu v sume 16,78 eur (2 x 8,39 eur). Podľa zoznamu daňových subjektov registrovaných pre DPH vedeného Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky je advokát navrhovateľa daňovým subjektom registrovaným pre DPH (IČ DPH SK1029226979). Ústavný súd priznal navrhovateľovi úhradu trov právneho zastúpenia spolu v sume 355,73 eur (296,44 eur + 20 % DPH).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016